Dosarul: nr.2r-870/24(2-23027298-02-2r-15032024)
Instanța de fond: Judecătoria Chișinău (sediul Centru), judecător - E. Culinca

D E C I Z I E

06 iunie 2024 municipiul Chişinău

Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Chişinău

Avînd în componenţă:
Preşedintele şedinţei, judecătorul Ruxanda Pulbere
Judecătorii: Marina Anton și Dorin Dulghieru

examinând în ordine de recurs, fără participarea părților, recursul declarat de avocatul ***** în interesele lui ***** și ***** împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 29 decembrie 2023, emisă în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de către ***** și ***** împotriva lui ***** și ***** cu privire la repararea prejudiciului material și moral, -

C O N S T A T Ă:

Poziția instanței de fond:

1. La data de 21 februarie 2023, ***** și ***** s-au adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva lui ***** și ***** cu privire la repararea prejudiciului material și moral.
2. Prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 11 decembrie 2023, s-a scos de pe rol cererea de chemare în judecată depusă de ***** și ***** împotriva lui ***** și ***** cu privire la repararea prejudiciului material și moral, în temeiul art.267 lit.g) CPC.
3. La data de 22 decembrie 2023, avocatul ***** în interesele lui ***** și ***** a depus cerere prin care a solicitat anularea încheierii din 11.12.2023 privind scoaterea cererii de pe rol.
4. Prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 29 decembrie 2023, s-a respins ca neîntemeiată cererea depusă de avocatul ***** în interesele lui ***** și ***** cu privire la anularea încheierii din 11.12.2023 privind scoaterea de pe rol a cererii de chemare în judecată depusă de ***** și ***** împotriva lui ***** și ***** cu privire la repararea prejudiciului material și moral.
5. La data de 02 februarie 2024, avocatul ***** în interesele lui ***** și ***** a contestat cu recurs încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 29 decembrie 2023, solicitând admiterea recursului, casarea integrală a încheierii

contestate, admiterea cererii cu privire la anularea încheierii privind scoaterea cererii de pe rol, cu remiterea cauzei la rejudecare.

Argumentele părților:

6. În motivarea cererii de recurs, avocatul ***** în interesele lui ***** și ***** a invocat că, nu este de acord cu încheierea contestată, pe care o consideră neîntemeiată și pasibilă casării.

7. Susține că, la data de 21.11.2023, prin intermediul cancelariei, reclamanții și reprezentantul acestora, avocatul ***** au depus o cerere de amânare a examinării cauzei pe motiv că, partea reclamantă a depus mai multe interpelări în vederea obținerii înscrisurilor care urmează a fi anexate și puse la baza referinței asupra cererii conexate.

8. Indică că, instanța de judecată a admis cererea privind amânarea ședinței de judecată și în lipsa reclamanților și reprezentantului acestora a stabilit o nouă ședință de judecată pentru data de 11.12.2023, ora 12.15.

9. Menționează că, la data de 04.12.2023, reclamantului ***** i se făcuse rău, a pierdut cunoștința, din care motiv a fost supus urgent investigațiilor medicale și a unui tratament sever, astfel aflându-se în concediu medical din 04.12.2023 până la 15.12.2023.

10. Ulterior, la data de 07.12.2023, avocatul ***** care acționează în interesele lui ***** și ***** la fel s-a îmbolnăvit, iar în urma investigațiilor medicale i-a fost stabilită diagnoza gripă severă, fiind supusă unui tratament, de lungă durată, și s-a aflat în concediu medical din 07.12.2023 până la 22.12.2023.

11. Astfel, reclamantul ***** și avocatul ***** nu au avut posibilitatea să se prezinte în ședința de judecată din 11.12.2023, or, aceștia s-au aflat în concediu medical.

12. Relevă că, este inadmisibilă poziția instanței de fond și anume de a da apreciere stării de sănătate a reclamantului ***** și a avocatului *****, ce ține de apreciere care bolnav este capabil să facă apeluri telefonice sau să expedieze mesaje prin poșta electronică, or, reieșind din durata concediilor medicale atât a reclamantului ***** cât și a avocatului ***** este evident și orice medic va constata că, starea sănătății a ultimilor le-a îngreunat posibilitatea de a face apeluri telefonice sau să expedieze mesaje prin poșta electronică.

13. Mai mult ca atât, în conformitate cu art.267, lit.f) CPC, instanța judecătorească scoate cererea de pe rol în cazul în care părțile citate legal nu s-au prezentat la ședința de judecată după a doua citare și nici nu au solicitat examinarea pricinii în absența lor.

14. Or, reclamantul *****, avocatul ***** și reclamanta ***** nu au fost înștiințați despre amânarea ședinței de judecată pentru data de 11.12.2023, prin citație sau prin telefonogramă, sau prin poștă electronică, or, nr.de telefon și

adresele poștei electronice erau și sunt cunoscute atât pârâților cât și instanței de judecată.
15. Susține că, invocarea de către instanța de fond a prevederilor art.102 alin.(4^1) CPC este una care nu poate fi invocată în cazul de față, or, și reclamantul ***** și avocatul ***** până a se îmbolnăvi, regulat odată la 3 zile au verificat pe Portalului național al instanțelor de judecată, pentru ce dată și oră a fost amânată examinarea cauzei civile, inclusiv au telefonat la nr.de telefon 022-27-41-74 din biroul judecătorului, plasat pe saitul oficial, însă nimeni nu a răspuns.
16. Subliniază că, reclamantul ***** și avocatul ***** au prezentat probe ce confirmă imposibilitatea prezentării în ședința de judecată, și anume certificatul medical al reclamantului ***** pentru perioada 04.12.2023-15.12.2023 și certificatul medical al avocatului ***** pentru perioada 07.12.2023-22.12.2023.
17. Astfel, consideră că, prin emiterea încheierilor Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 11 decembrie 2023 și 29 decembrie 2023, reclamanților le-a fost încălcate dreptul la un proces echitabil.

Verificarea termenului de declarare a recursului:

18. În conformitate cu prevederile art.425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.
19. La caz, Colegiul civil a stabilit că, încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 29 decembrie 2023, a fost expediată participanților la proces la data de 22.01.2024, potrivit scrisorii de expediere a actului judecătoresc /f.d.119/, contestată cu recurs la data de 02 februarie 2024, iar astfel, Colegiul civil constată că recursul este depus în interiorul termenului legal.

Aprecierea instanței de recurs.

20. Analizând argumentele invocate în cererea de recurs în raport cu materialele cauzei, Colegiul civil al Curţii de Apel Chișinău consideră recursul ca fiind întemeiat şi pasibil de a fi admis în sensul declarat, reieșind din următoarele considerente.
21. În acord cu prevederile art.424 alin.(1) Cod de procedură civilă, curțile de apel examinează recursurile declarate împotriva încheierilor emise de judecătorii.
22. În conformitate cu prevederile art.426 alin.(3) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului şi a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității şi fără participarea părților.
23. Potrivit art.427 lit.b) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul şi să caseze integral sau parțial încheierea, restituind spre rejudecare problema soluționată prin încheierea casată.

24. Potrivit dispozițiilor art.432 alin.(1) și (2) CPC, părțile şi alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.
25. Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanţa judecătorească: a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată; b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată; c) a interpretat în mod eronat legea; d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.
26. Potrivit prevederilor art.267 lit.g) CPC, instanţa judecătorească scoate cererea de pe rol în cazul în care reclamantul citat legal nu s-a prezentat în ședință de judecată, nu a comunicat instanţei motivele neprezentării sau motivele sînt considerate de instanță ca fiind neîntemeiate, sau nu a solicitat examinarea cauzei în absența sa, iar pîrîtul nu solicită soluționarea cauzei în fond.
27. Așadar, Colegiul civil notează că, în ordinea instituită de norma precitată, procedeul de scoatere a cererii de pe rol poate surveni doar în condițiile în care reclamantul citat legal nu s-a prezentat în ședință de judecată, nu a comunicat instanţei motivele neprezentării sau motivele sînt considerate de instanță ca fiind neîntemeiate, sau nu a solicitat examinarea cauzei în absența sa, iar pîrîtul nu solicită soluționarea cauzei în fond.
28. Potrivit dispozițiilor art.268 alin.(4) CPC, la cererea reclamantului sau a pîrîtului, instanţa poate anula încheierea privind scoaterea cererii de pe rol emise în temeiul art.267 lit.f) şi g), dacă aceştia depun probe care să confirme imposibilitatea prezentării lor în şedinţă de judecată şi a înştiinţării instanţei. Cererea se depune în termen de 15 zile de la data comunicării încheierii. Cererea privind anularea încheierii de scoatere a cererii de pe rol se soluţionează în baza dosarului şi a materialelor anexate la cerere, fără citarea participanţilor la proces. Instanţa care examinează cererea poate dispune citarea participanţilor la proces pentru a se pronunţa cu privire la respectiva cerere.
29. Conform prevederilor art.5 CPC, orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanță judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-şi apăra drepturile încălcate sau contestate, libertățile şi interesele legitime.
30. Conform prevederilor art.27 alin.(1) CPC, disponibilitatea în drepturi se afirmă în posibilitatea participanților la proces, în primul rînd a părților, de a dispune liber de dreptul subiectiv material sau de interesul legitim supus judecății, precum şi de a dispune de drepturile procedurale, de a alege modalitatea şi mijloacele procedurale de apărare.
31. În conformitate cu art.32 alin.(1) CPC, nimeni nu poate fi lipsit, fără consimțămîntul său, de dreptul la judecarea cauzei sale de către o instanță sau de judecătorii în a căror competență cauza respectivă este dată prin lege, cu excepția cazurilor expres stabilite de prezentul cod.

32. În speță, Colegiul constată că, la data de 21 februarie 2023, ***** și ***** s-au adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva lui ***** și ***** cu privire la repararea prejudiciului material și moral.
33. Prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 11 decembrie 2023, s-a scos de pe rol cererea de chemare în judecată depusă de ***** și ***** împotriva lui ***** și ***** cu privire la repararea prejudiciului material și moral, în temeiul art.267 lit.g) CPC.
34. La data de 22 decembrie 2023, avocatul ***** în interesele lui ***** și ***** a depus cerere prin care a solicitat anularea încheierii din 11.12.2023 privind scoaterea cererii de pe rol.
35. Prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 29 decembrie 2023, s-a respins ca neîntemeiată cererea depusă de avocatul ***** în interesele lui ***** și ***** cu privire la anularea încheierii din 11.12.2023 privind scoaterea de pe rol a cererii de chemare în judecată depusă de ***** și ***** împotriva lui ***** și ***** cu privire la repararea prejudiciului material și moral
36. La data de 02 februarie 2024, avocatul ***** în interesele lui ***** și ***** a contestat cu recurs încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 29 decembrie 2023, solicitând admiterea recursului, casarea integrală a încheierii contestate, admiterea cererii cu privire la anularea încheierii privind scoaterea cererii de pe rol, cu remiterea cauzei la rejudecare.
37. Analizând minuțios lucrările dosarului, Colegiul consideră că, concluzia primei instanțe privind respingerea cererii de anulare a încheierii de scoatere de pe rol a cererii de chemare în judecată este neîntemeiată.
38. Colegiul civil notează că, pentru a ajunge la concluzia scoaterii de pe rol a cererii instanța de fond a reținut că, în ședința de judecată din 11 decembrie 2023, reclamanții și reprezentantul acestora, avocatul *****, nu s-au prezentat, nu au comunicat instanței motivul neprezentării, nu au solicitat amânarea sau examinarea cauzei în lipsa părții, deși cunoșteau despre examinarea cauzei, or, în ședința de judecată din 21 noiembrie 2023, ora 14:00, reclamanții și reprezentantul acestora, avocatul *****, nu s-au prezentat, însă prin cerere au solicitat amânarea examinării cauzei pe motiv că, partea reclamantă a depus mai multe interpelări în vederea obținerii înscrisurilor care urmează a fi anexate și puse la baza referinței asupra cererii de conexare. Astfel, instanța de judecată soluționând cererea de amânare depusă de reclamanți, a admis cererea, a dispus amânarea examinării cauzei pentru data de 11 decembrie 2023, ora 12.15, luând în considerare orarul disponibil prezentat de parte, iar reprezentantul pârâților avocatul Olga Lozovanu, a solicitat să fie scoasă de pe rol cererea de chemare în judecată, dîn legătură cu faptul că reclamanții, fără motiv, nu s-au prezentat în ședință de judecată.
39. Potrivit procesului-verbal al ședinței de judecată din 11.12.2023, instanța a stabilit că, reclamanții ***** și *****, cât și reprezentantul reclamanților, avocatul

*****, nu s-au prezentat în ședința de judecată și nu a comunicat despre motivul neprezentării.
40. Totodată, în textul cererii privind anularea încheierii de scoaterea cererii de pe rol, s-a indicat că, reclamantului ***** s-a aflat în concediu medical din 04.12.2023 până la 15.12.2023. La fel, s-a indicat că, avocatul ***** care acționează în interesele reclamanților ***** și ***** s-a aflat în concediu medical din 07.12.2023 până la 22.12.2023, fiind anexate copiile certificatelor medicale /f.d.114-115/, motiv din care, ultimii au fost în imposibilitate de a se prezenta în ședința de judecată din data de 11.12.2023.
41. La fel, în cererea de anulare a încheierii din 11.12.2023, cât și în cererea de recurs, avocatul ***** în interesele lui ***** și *****, a menționat că, despre ședința de judecată fixată pentru data de 11.12.2023, reclamanții cât și reprezentantul acestora nu au fost înștiințați prin i citației, telefonogramă sau poșta electronică.
42. Astfel, Colegiul civil reține ca greșită concluzia instanței de fond cu privire la respingerea cererii privind anularea încheierii de scoaterea cererii de pe rol, având în vedere faptul că, încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 11 decembrie 2023, a cărei anulare se cere, a fost emisă în temeiul art.267 lit.g) CPC, iar avocatul ***** în interesele lui ***** și ***** a prezentat probe care confirmă imposibilitatea prezentării sale în şedinţa de judecată din 11.12.2023 fixată pentru ora 12.15 şi înştiinţării instanţei despre prezentarea cu întârziere, și anume pe motiv de boală, prezentând în acest sens copia certiifcatelor medicale.
43. Prin urmare, Colegiul civil concluzionează asupra faptului că, instanţa de fond, la emiterea încheierii din 29.12.2023, nu a elucidat suficient de obiectiv toate circumstanțele litigiului, nu a ținut cont de rolul instanței în vederea asigurării exercitării unor drepturi constante și corecte aplicate în egalitate față de părți, fapt ce impune de regulă soluționarea litigiului prin prisma principiilor contradictoriale, menite să asigure un echilibru între interesele părților și raporturile juridice în materie,
44. Astfel, ținând cont de circumstanțele particulare ale speței, Colegiul civil conchide că instanța de fond eronat a concluzionat de a respinge cererea de anulare a încheierii de scoatere de pe rol a cererii și pe cale de consecință consideră că aceste exerciții procesuale aplicate de instanța de fond în litigiu a dus la lezarea accesului liber la justiție şi dreptul la un proces echitabil, garantat prin art.20 din Constituția Republicii Moldova, cît şi prin art. 6 CEDO.
45. Reţinând obligația instanţei de a asigura preeminența dreptului în sensul definit de Constituție şi practica internațională, Colegiul constată că legislația națională instituie posibilitatea scoaterii de pe rol a cererii de chemare în judecată doar în cazul expres prevăzut în textul normei citate şi, respectiv, nu este în drept de a aplica această sancțiune procedurală în cazul neîntrunirii cumulative a tuturor

temeiurilor stabilite de Legea procedurală.
46. Colegiul reiterează că, potrivit principiului preeminenței dreptului, condiție *sine qua non* a unui proces echitabil în sensul art.6 al Convenție, pricinile civile se soluționează în temeiul Legii, potrivit regulilor stabilite la art.12 CPC. Or, admiterea de către instanță a altor principii de soluționare a pricinilor civile decît cele stabilite de Lege este contrară exigențelor de echitate a procesului, având drept consecință încălcarea drepturilor participanților la proces, art.art.9, 20, 22, 26 CPC.
47. Prin prisma acestor raționamente, ținând cont de faptul că, cererea de recurs este întemeiată, Colegiul ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de avocatul ***** în interesele lui ***** și *****, de a casa încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 29 decembrie 2023, a admite cererea de anulare a încheierii din 11 decembrie 2023 de scoatere de pe rol a cererii de chemare în judecată, cu repunerea pe rol a acțiunii din speță și restituirea cauzei spre rejudecare în aceiași instanță și în același complet de judecată.
48. În conformitate cu prevederile art.427 lit.b), art.428 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ, -

D E C I D E:

Se admite recursul declarat de avocatul ***** în interesele lui ***** și *****.

Se casează încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 29 decembrie 2023, emisă în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de către ***** și ***** împotriva lui ***** și ***** cu privire la repararea prejudiciului material și moral și se pronunță o nouă încheiere, prin care:

Se admite cererea depusă de avocatul ***** în interesele lui ***** și ***** cu privire la anularea încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 11 decembrie 2023 de scoatere a cererii de pe rol.

Se anulează încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 11 decembrie 2023, emisă în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de către ***** și ***** împotriva lui ***** și ***** cu privire la repararea prejudiciului material și moral, cu restituirea cauzei la rejudecare, în aceiași instanță și în același complet de judecată.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Preşedintele şedinţei,
Judecătorul Ruxanda Pulbere

Judecătorii: Marina Anton

Dorin Dulghieru